

Egzaminuojamojo kodas _____

Privatinės teisės užduotis

2021 m. birželio 4 d.

Ieškovas Antanas Antanaitis kreipėsi į teismą, prašydamas priteisti iš atsakovės UAB „Svajonė“ 13 598,23 Eur paskolą.

Nurodė, kad 2009 m. gegužės 26 d. pagal darbo sutartį pradėjo dirbti UAB „Svajonė“ komercijos vadovo pareigose. 2010 m. lapkričio 24 d. darbo sutartis su juo buvo nutraukta. Darbo sutarties galiojimo laikotarpiu vykdydamas savo pareigas ir nenorėdamas, kad sustotų vykdomi darbai, ieškovas savo asmeninėmis lėšomis apmokėjo už atsakovei suteiktas paslaugas ir pirktas prekes. Atsakovo direktorius apie ieškovo atliekamus pirkimus iš asmeninių lėšų įmonės reikmėms žinojo ir visuomet žadėjo pagal pateiktas sąskaitas gražinti visus sumokėtus pinigus. Tačiau iki ieškinių pateikimo teismui dienos atsakovė yra likusi skolinga ieškovui 13 598,23 Eur pagal su ieškiniu teikiamas sąskaitas faktūras. Lietuvos Respublikos darbo kodekse nenumatyta darbuotojo teisė ir / ar pareiga skolinti darbdavio reikmėms asmenines lėšas, taip pat nėra reglamentuojama kaip tokią skolą darbdavys turi gražinti, todėl tarp ieškovo ir atsakovės susiklostę teisiniai santykiai savo esme atitinka civilinius paskolos teisinius santykius.

Atsakovė UAB „Svajonė“ su ieškiniu nesutiko. Nurodė, kad ieškovas nepateikė į bylą nei paskolos sutarties, nei paskolos raštelio, nei jokio kito įrodymo, kad tarp šalių buvo sudaryta paskolos sutartis. Visos ieškinyje nurodytos PVM sąskaitos faktūros išrašytos ieškovo darbo sutarties galiojimo metu, o tai patvirtina, kad šios sąskaitos susijusios su ieškovo darbo pareigų vykdymu atsakovės įmonėje. Ieškovo ieškinyje dėl paskolos yra aiškiai nepagrįstas, todėl teismas turėjo atsisakyti tokį ieškinį priimti.

Motyvuotai atsakykite:

1. Ar teismas galėjo atsisakyti priimti ieškovo ieškinį dėl jo akivaizdaus nepagrįstumo? Kodėl?
2. Ar jau ieškinių priėmimo metu teismo turėjo būti įvertintas tarp šalių susiklosčiusių teisinių santykių pobūdis? Kodėl? Kokių procesinių veiksnių teismas galėjo imtis tuo atveju, jei iš ieškinių turinio šalis siejusių teisinių santykių pobūdis teismui nebuvo visiškai aiškus?
3. Kokie juridinę reikšmę turintys faktai turi egzistuoti tam, kad tarp šalių atsirastų paskolos teisiniai santykiai? Kam tenka procesinė pareiga įrodyti šių faktų buvimą? Ar pinigų perdavimo faktas yra pakankamas pagrindas konstatuoti tarp šalių buvus paskolos teisinius santykius? Ar pagal ieškinyje ir atsiliepime nurodytas aplinkybes tarp šalių susiklostę teisiniai santykiai gali būti vertinami kaip paskolos teisiniai santykiai? Kodėl?
4. Kokia yra individualaus darbo ginčo samprata? Kokios aplinkybės yra reikšmingos kvalifikuojant tarp šalių kilusį ginčą kaip individualų darbo ginčą? Ar tarp šalių kilęs ginčas galėtų būti kvalifikuojamas kaip individualus darbo ginčas?

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis

2021 m. birželio 4 d.

A.A. kaltinamas tuo, kad būdamas Mokyklos direktoriumi jis suklastojo tikrus dokumentus bei žinomai suklastotus tikrus dokumentus panaudojo, dėl to buvo padaryta didelė žala, t. y. A. A., siekdamas pasisavinti Mokyklos lėšas, suklastojo direktoriaus įsakymą, kuriuo B.B. pagal terminuotą darbo sutartį buvo priimta dirbti valytoja I etatu, nors A.A. iš anksto žinojo, kad B.B. valytoja nedirbs.

Taip pat A. A. kaltinamas tuo, kad būdamas Mokyklos direktoriumi, pasisavino jam patikėtą didelės vertės svetimą turtą, t. y. jis, siekdamas pasisavinti svetimas jam patikėtas Mokyklai skirtas lėšas, pats asmeniškai kas mėnesį iš Mokyklos kasininkės paimdamas B. B. skirtą darbo užmokestį už I etato valytojos darbo krūvį ir iš šių pinigų kas mėnesį išmokėdamas B. B. tik dalį jai išmokėti skirto darbo užmokesčio, nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gegužės 31 d., pasisavino jam patikėtą didelės bendros 16 100 Eur vertės svetimą, Mokyklos turtą.

Be to, A. A. būdamas direktorius ir pagal Buhalterinės apskaitos įstatymą būdamas atsakingas už buhalterinių įrašų teisingumą, buhalterinės apskaitos organizavimą, apgaulingai tvarkė teisės aktų reikalaujamą mokyklos buhalterinę apskaitą, būtent: A. A. suklastojęs dokumentus dėl B. B. įdarbinimo, nurodė Mokyklos sąskaitininkei kas mėnesį jam atnešti B. B. priklausantį atlyginimą grynaisiais pinigais kartu su Mokyklos darbo užmokesčio mokėjimo žiniaraščiais, kuriuose pateikė ūkinių operacijų tikrovės neatitinkančius duomenis, kad kas mėnesį laikotarpiu B. B. buvo išmokamas atlyginimas. Taip A. A. tyčia suklastojo buhalterinius dokumentus, apgaulingai tvarkė teisės aktų reikalaujamą mokyklos buhalterinę apskaitą ir dėl šių A. A. padarytų Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatų pažeidimų negalima iš dalies nustatyti mokyklos 2018-2020 metais buvusių turto, įsipareigojimų dydžio.

Prokuroras taip pat reiškia 23 559,89 Eur dydžio ieškinį Mokyklos naudai, nes būtent tiek žalos patyrė Mokykla, išmokėdama atlyginimą pagal fiktyvią darbo sutartį ir sumokėdama mokesčius.

Prokuroras, prašo pripažinti A. A. kaltu ir paskirti tokias bausmes: pagal BK 183 straipsnio 2 dalį – laisvės atėmimą 2 metams; BK 300 straipsnio 3 dalį – laisvės atėmimą 2 metams; pagal BK 222 straipsnio 1 dalį – 110 MGL (4142,60 Eur) dydžio baudą ir pagal BK 228 straipsnio 2 dalį – 150 MGL (5646 Eur) dydžio baudą. Jas subendrinti dalinio sudėjimo būdu, ir paskirti 2 metus 6 mėnesius laisvės atėmimo, bausmės vykdymą atidedant dvejiems metams, ir 160 MGL dydžio baudą.

Gynėjas nurodo, kad A. A. pripažįsta kaltę dėl įsakymo klastojimo ir pinigų pasisavinimo, gailisi ir prašo skirti bausmę, nesusijusią su laisvės atėmimu. Dėl BK 222 straipsnio 1 dalyje nurodytos veikos prašo išteisinti, nes, visų pirma, direktorius neatsako už buhalterinės apskaitos vedimą, tam buvo pasamdyta buhalterė, antra, yra tiksliai nustatyta, kiek darbo užmokesčio (įskaitant mokesčius) yra išmokėta, todėl nenustatytas būtinas nusikalstamos veikos, nurodytos BK 222 straipsnio 1 dalyje, požymis – padariniai.

Gynėjas taip pat nurodo, kad visų pirma, prokuroras neturi teisės reikšti ieškinio, nes byloje niekas nepripažintas nukentėjusiuoju ir civiliniu ieškovu. Antra, ieškinyje nurodyta suma yra nepagrįsta, nes A. A. buvo išmokėta 16 100 Eur, iš kurių dalis pinigų teko B. B., o likusi suma kaip mokesčiai buvo sumokėta valstybės biudžetui, taigi jos negalėjo pasisavinti ir nepasisavino A. A.

Taip pat gynėjas nurodo, kad jei teismas pripažintų, jog A. A. įvykdė visas inkriminuotas veikas, būtina konstatuoti, jog visos veikos yra padarytos idealiaja sutaptimi, ir bausmė skirtina vadovaujantis BK 63 straipsnio 2 dalimi, 5 dalies 1 punktu.

Motyvuotai atsakykite:

1. Išanalizuokite nusikalstamos veikos - apgaulingos buhalterinės apskaitos (BK 222 straipsnio 1 dalis) – sudėtį. Kvalifikuokite A. A. veiką pagal šį kaltinimą.
2. Nurodykite idealiosios ir realiosios sutapties požymius. Nurodykite, kaip kvalifikuotinos inkriminuotos veikos ir kodėl? Pagal kurią BK 63 straipsnio dalį skirtina galutinė subendrinta bausmė?
3. Kokia žala ir kam yra padaryta inkriminuotomis veikomis? Ar kaltininko gauta turtinė nauda ir padarytos žalos dydžiai gali skirtis? Kas šioje byloje gali reikšti ieškinį? Kokio dydžio civilinis ieškinyš, kieno naudai šiuo atveju turėtų būti tenkinamas ir kodėl?